

حتمی و غیر حتمی بودن علامات ظهور

گفتیم که برای بلوغ عالم و ظهور امام عصر (عج) نشانه هایی عام و خاص است، و تطبیق این مساله را با انسان (عالم صغیر) مرور کردیم، و برخی از نشانه های عام ظهور را ذکر کرده و گفتیم که تمامی آنها اکنون ظاهر شده و فقط باید منتظر نشانه های خاص ظهور آن حضرت باشیم.

اما نشانه های خاص ظهور به دو دسته حتمی و غیر حتمی تقسیم میشوند.

برای فهمیدن بهتر این دو دسته لازم است بدانیم که خداوند دو نوع علم دارد، همانطور که امام صادق علیه السلام میفرماید **ان لله عزوجل علمین: علما مخزونا مکنونا لا یعلمه الا هو، من ذلک یكون ابداء، و علما علمه ملائکته و رسله، فالعلماء من أهل بیت نبیه یعلمونه.**

یعنی:

یک نوع علمی که مکنون و مخزون در نزد خداست و جز او کسی بر آن مطلع نیست، مگر بقدری که خود بخواهد نشان دهد. و آنچه در آن علم است تغییر پذیر نبوده و حتمی است. و چیزی که آنجا ثبت شده همان چیزی است که اتفاق می افتد.

و نوع دیگر علمی است که خداوند آن را بر لوح ها نوشته و هر وقت میخواهد پاک میکند و چیز دیگری را مینویسد، یعنی تغییر پذیر است. و ائمه و انبیا علیهم السلام از این علم خبر دارند، به گونه ای که به لوح آسمان و زمین نگاه میکنند و به امری خبر میدهند. حال ممکن است با تغییر قوایل و شرایط و اعمال و غیره... آن مسأله از لوح ها پاک شده و آن خبری که داده اند انجام نشود.

و لوح که میگویند برگ کاغذ بزرگی نیست که خداوند قلمی بردارد و متنی بنویسد، الواح همین عوالم و زمین و آسمان است و دیدن آن الواح یعنی نظر کردن به احوال آنها و مخلوقات در آنها و اعمال آنها و دیدن نتیجه کار های ایشان.

و خبر دادن از آن مانند این است که شخص کوری راهی را میرود و شما میبینید که چاهی بر سر راهش قرار دارد و میگویید الان است که در چاه بیفتد. و اگر همینطور هم ادامه دهد می افتد، اما ممکن است در این بین راهش را کج کند یا برگردد و آن خبری که داده اید انجام نشود.

و همینطور است صدقه ای که بلا را دفع میکند یا صله رحمی که عمر را زیاد میکند، این اعمال در آسمان و زمین تأثیر گذاشته و مقدرات را تغییر میدهد و آنچه در لوح نوشته بود پاک میشود.

حال به همین صورت برای ائمه علیهم السلام هم گاهی خداوند اخباری را از لوح مکنون به ایشان خبر میدهد تا به عنوان اثبات حجت یا دلایلی دیگر بازگو کنند، و آن امور را خود میگویند که حتمی است و قطعاً هم انجام خواهد شد مانند برخی از علائم ظهور. البته امکان دارد که ظهور بطور ناگهانی و بدون مؤخرات چند ماهه انجام شود، اما در چنین حالی هم تمامی علامات حتمی که ذکر فرموده اند در یک روز اتفاق خواهد افتاد و در اصل مساله بدایی نخواهد بود.

اما در بیشتر موارد به لوح تقدیر که توضیح دادم نگاه کرده و از آینده خبر میدهند (مانند بیشتر احادیثی که در باب علامات و احوالات و جزئیات ظهور وارد شده) حال ممکن است آن اخبار به همان صورت انجام پذیرد، و ممکن است با تغییراتی که در اوضاع عالم و قوایل مردم حاصل میشود، انجام نگیرد.

ان شاء الله در مطالب آینده علائم حتمی ظهور را بررسی کرده و سپس به علائم غیر حتمی می پردازیم.